GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 270. *Joi, 5 (17) Decemvre.* **1885.**

Brașovŭ, 4 Decemvre 1885.

Multe se mai discută în dieta ungară. Aci e prelungirea mandatului deputaților, aci cestiunea regulărei municipielorŭ și a lărgirei sferei de putere a fișpanilorŭ, aci politica cea mare, ce preocupă mințile „părinților patriei.“ De bietulŭ țĕranŭ și de sórtea luĭ însĕ nimenĭ nu se intereséză. Mai în fiecare ḍi se adreséză miniștrilorŭ câte o interpelare, nimenĭ însĕ nu vrea sĕ afle dela guvernŭ ce mĕsurĭ are de gândŭ a luá spre a pune odată capĕtŭ miseriei din țĕră și spre a face sĕ înceteze odată sistematica despoiare a economilorŭ micĭ sĕtenĭ, prin modulŭ barbarŭ cum se încaséză aḍi contribuțiunile.

Nu voimŭ sĕ ḍicemŭ, că atuncĭ când e vorba de vre-o asuprire a țĕranilorŭ maghiarĭ și de comunele maghiare nu s'ar găsi deputațĭ ungurĭ, carĭ sĕ intervină în favórea lorŭ, dér acésta se întêmplă mai multŭ în tăcere. Pentru Ungurĭ, décă se plângŭ mai esistă leacŭ. Cu totulŭ urgisitŭ și părăsitŭ este însĕ sĕrmanulŭ țĕranŭ românŭ. Cele mai marĭ nelegiurĭ se comitŭ contra lui, în multe părțĭ organele administrative îlŭ tractéză mai rĕu, decâtŭ era tractulŭ în timpulŭ iobăgiei și nimenĭ nu sare în apĕrarea lui, nimenĭ nu se găsesce între cei patru sute și mai bine de deputațĭ, ca sĕ pună o vorbă bună pentru elŭ, pare că au uitatŭ de elŭ cu totulŭ chiar și puținii deputațĭ de naționalitate română, carĭ s'au strecuratŭ ca prin urechile acului în acestŭ corpŭ representativŭ.

Raporturĭ triste primimŭ mereu din comitate despre multele nedreptățĭ, ce i se facŭ țĕranului românŭ și în specialŭ despre nemilósa procedere a organelorŭ publice la încassarea dărilorŭ. Astăḍĭ publicămŭ deodată două corespondențe din două ținuturĭ, carĭ tractéză despre aceeașĭ temă tristă: miseria țĕranului și despoiarea lui prin esecuțiunĭ pentru restanțe de dare.

Mare este miseria în câmpia Ardélului, dér mai mare încă în părțile sĕlagiene. Mameluculŭ Némenyi a sciutŭ se facă a se pune în mișcare gendarmeria și miliția pentru ca sĕ fiă alesŭ, dér nu scie sĕ vorbéscă câteva ḍecĭ de cuvinte ca sĕ interpeleze pe ministru de finance asupra abusurilorŭ, ce se comitŭ la încasarea dărilorŭ în paguba țĕranilorŭ din părțile unde a fost alesŭ de deputatŭ.

Dér cei pasă lui Nemenyi, décă barbaria esecutorilorŭ merge până a lua din gura țĕranului românŭ și ultima bucătură? Nu l'au alesŭ cu forța de aceea ca sĕ pledeze pentru țĕranulŭ românŭ.

Ceea ce nu face Nemenyi arŭ puté sĕ facă celŭ puținŭ deputații românĭ câțĭ se află în dietă guvernamentalii nu mai puținŭ ca naționalii.

De ce nu-șĭ redică măcarŭ ei glasulŭ în apĕrarea țĕranului românŭ? Câtŭ pentru cei ce stau în serviciulŭ d-lui Tisza ar puté sĕ dovedéscă, că totŭ mai au ceva sêmțŭ pentru sórtea poporului românŭ, luându-lŭ în apĕrare contra barbariei esecutorilorŭ de dare. Ori dóră nu le este ertatŭ a-șĭ manifesta sêmțulŭ românescŭ nicĭ măcarŭ pledândŭ ca sĕ nu i se ia țĕranului ultima vacă, junincă séu ultimulŭ purcelŭ?

Deputații naționali, nu ne îndoimŭ, i-arŭ sprijini cu tótă energia și suntemŭ convinșĭ că și fără dênșii șĭ-ar fi ridicatŭ cuvêntulŭ pentru țĕranii asuprițĭ, décă aceștia s'ar fi adresatŭ cătră dênșii și le-arŭ fi arĕtatŭ suferințele lorŭ.

Preoții și fruntașii mirenĭ din comunele rurale arŭ trebuì sĕ scie odată, că celŭ ce nu strigă și nu se apĕră în totŭ chipulŭ póte peri de fóme, fără ca cineva sĕ ia notiță de elŭ. Arŭ trebui Românii noștri sĕ se desbrace de indolența lorŭ și atuncĭ de sigurŭ s'arŭ mai pune în mișcare și deputații din dietă. Noi de nu ne vomŭ sci ajutá, dela guvernŭ nu putemŭ aștepta nicĭ o îndreptare.

Rĕsboiulŭ dintre Sêrbĭ și Bulgarĭ.

Sofia, 14 Decemvre. De erĭ se vorbesce aci numai de propunerea făcută de *Austro-Ungaria*, primită de celelalte marĭ puterĭ, ca atașații militarĭ din *Viena* ai puterilorŭ se fiă însărcinațĭ cu regularea condițiunilorŭ armistițiului numai din punctulŭ de vedere tehnicŭ. Vederile ce domnescŭ aci nu suntŭ favorabile demarcațiunei, care ar lăsa armata sêrbéscă pe teritoriulŭ *Vidinului*. Trebue accentuatŭ, că pe teritoriulŭ dintre granită și Vidinŭ nu s'a datŭ nicĭ o luptă seriósă, ci au fostŭ numai simple încĕrcărĭ. Localitățile de aci nicĭ n'au fostŭ ocupate de Sêrbĭ. Comisarii trebue sĕ țină sémă de acéstă împrejurare, astfelŭ *Bulgarii suntŭ hotărîțĭ*, chiarŭ primindŭ armistițiulŭ pentru teritoriulŭ dela Pirotŭ, *sĕ continue rĕsboiulŭ* pe teritoriulŭ dunărénŭ până la estremŭ. Bulgarii au încetatŭ cu ostilitățile numai în ce privesce urmărirea armatei sêrbescĭ pe propriulŭ ei teritoriu.

Viena. 14 Decemvre. Comisiunea militară internațională va fi presidată de atașatulŭ militarŭ rusŭ dela ambasada rusêscă, generalulŭ br. *Kaulbars*.

Belgradŭ, 14 Decemvre. *Garașaninŭ* a declaratŭ într'o *notă* trimisă aḍi, că Serbia se va supune hotărîrilorŭ comisiunii, décă Bulgaria face aceeașĭ declarațiune; în casŭ contrarŭ consideră declarațiunea sa ca neesistentă.

Nișŭ, 14 Decemvre. *Horvatovicĭ* a făcutŭ de pe înălțimile Procei încetulŭ cu încetulŭ *mișcărĭ de înaintare* în direcțiune dréptă spre *Pirotŭ*, ca sĕ păstreze contactulŭ cu Bulgarii, carĭ parŭ, că se concentréză îndĕrĕtulŭ Pirotului.

Belgradŭ, 14 Decemvre. Situațiunea momentană se judecă în cercurile politice inițiate astfelŭ: Cu tóte că acțiunea europénă pentru pace e pornită, mersulŭ încetŭ alŭ ei produce temerea, că *dispozițiunea resboinică* a națiunei se va manifesta în incidente rĕsboinice și astfel s'ar puté zădărnici tótă acțiunea diplomatică. Sĕ nu se uite, că *Horvatovicĭ* trece de personificarea ideii de rĕsbunare și că acéstă ideă cu timpulŭ trebue sĕ influințeze și asupra ómenilorŭ guvernului. *Garașanin* stă în continuă comunicațiune intimă cu comandantulŭ supremŭ și până nóptea târḍiu converséză directŭ prin telegrafŭ. Comisiunea de delimitare trebue sĕ lucreze decĭ repede. Décă Europa n'a pututŭ ține în locŭ mica armată sêrbéscă a chiămărei ântéiu, cu atâtŭ mai greu va fi acum d'a trimite a-casă 100,000 de combatanțĭ fără sĕ fi datŭ o împușcătură. Guvernulŭ nu e destulŭ de tare pentru acésta și Horvatovicĭ vrea sĕ lupte și sĕ'nvingă, chiarŭ în contra voinții regelui.

Sofia, 14 Decemvre. Mereu câștigă terenŭ părerea, că Bulgaria va respinge delimitarea în cerculŭ Vidinului și va stărui, ca Sêrbia sĕ fiă constrînsă a deșerta ținutulŭ. Situațiunea e mai încordată ca în ḍilele din urmă.

O telegramă din Atena dela 14 Decemvre comunică, că acolo au produsŭ o adêncă impresiune scirile despre regularea cestiunei rumeliote. Pressa cere, ca *Grecia* sĕ ia mĕsurĭ energice înainte de finirea crisei Pregătirile militare s'au complectatŭ Guvernulŭ a cumpĕratŭ în Anglia două corăbii cuirisate.

Resultatulŭ alegerilorŭ în Anglia.

Alegerile englese s'au terminatŭ. Au fostŭ alesĭ 332 liberalĭ, 250 conservativĭ și 86 Parnelliţĭ. Dintre cei 670 de deputațĭ din carĭ e compusŭ noulŭ parlamentŭ, numai doi nu suntŭ încă alesĭ.

Pentru întâia óră în acestŭ seculŭ se întêmplă ca și liberalii și conservativii sĕ se fălescă, că au învinsŭ la alegerĭ. Liberalii ḍicŭ că au dobênditŭ cu 82 de mandate mai multŭ ca conservativii și suntŭ mai numeroșĭ față cu ei ca în parlamentulŭ trecutŭ; conservativii (tories) de altă parte declară, că au bătutŭ pe liberalĭ, pentru că Irlandesii lui Parnell au mersŭ totŭ cu dênșii și unițĭ cu conservativii suntŭ cu câteva voturĭ mai numĕroșĭ ca liberalii.

Lord Salisbury contă cu siguritate pe o mare maioritate conservativă. Dér alegĕtorii cei mulțĭ noui și-au adusŭ aminte, că dreptulŭ lorŭ de alegere avéu alŭ mulțămi reformei electorale esecutată de cabinetulŭ Gladstone și și-au datŭ votulŭ candidaților liberalĭ resistândŭ tuturorŭ seducerilorŭ Torilorŭ și a frumóselorŭ Ladies carĭ nu s'au sfiitŭ a corteși șĭ dênsele la alegerĭ. Liberalii câștigară victoriă după victoriă; multe cercurĭ unde de sute și ḍecĭ de anĭ au fostŭ alesĭ totŭ conservativĭ trecură la liberalĭ. Whigii dobêndiră cu modulŭ acesta, décă vomŭ abstrage dela Parnelliții irlandesĭ, o maioritate covêrșitóre.

Este o aparițiune cu totulŭ estraordinară în istoria parlamentarismului englesŭ aceea, că Parnell cu cei 85 de aderențĭ este domnulŭ situațiunei, căcĭ acea parte la care se vorŭ alătura Parnelliții va avea puterea și stăpânirea. Dela alianța cu Irlandesii depinde și esistența cabinetului de față Salisbury. Se nasce acum întrebarea décă vorŭ cuteza conservativii séu liberalii a încheia unŭ pactŭ cu Parnell. Căcĭ este sciutŭ, că Parnell pretinde autonomia Irlandei și unŭ guvernŭ, care se va razimá pe sprijinulŭ lui Parnell va întêmpiná mare oposițiune în Anglia. Irlandesii în Anglia au votatŭ în massă pentru candidații conservativĭ și când în urma acésta conservativii câștigară în primele ḍile marĭ succese, Parnell ḍise: »am sugrumatŭ liberalismulŭ«. Irlandesii suntŭ contra lui Gladstone cu tóte că acesta a făcutŭ în cincĭ anĭ mai multŭ pentru Irlanda ca toțĭ ómenii de statŭ englesĭ în două sute de anĭ. Parnell însĕ nu se încrede liberalilorŭ din causă că nu și-au împlinitŭ tóte promisiunile. »Sĕ luptămŭ«, strigă elŭ, »până la cuțitŭ cu liberalii fățarnicĭ și mincinoșĭ«.

Parnell, acestŭ „rege neîncoronatŭ alŭ Irlandei“, va mérge probabilŭ cu acea partidă care îi va oferì mai multŭ. Nu se aude încă de tractărĭ. Unii corifei liberalĭ propunŭ ca sĕ fiă lăsațĭ la guvernŭ conservativii, carĭ putêndu-se susține numai cu ajutorulŭ Irlandesilorŭ vorŭ perde tótă popularitatea în țĕră. Se vorbesce însĕ și de aceea că Gladstone ar fi învitatŭ pe Parnell la sine cu scopŭ de a încheia unŭ pactŭ cu elŭ.

Se va vedé în curêndŭ ce va fi. Deocamdată e faptŭ, că 86 de Irlandesĭ au ajunsŭ a decide politica interióră a Angliei, dela ei depinde, că óre în anii viitorĭ sĕ fiă la cârmă conservativii orĭ liberalii, Tory séu Wighii. In sînulŭ acestorŭ două marĭ partide nu mai domnesce ca odinióră unirea și solidaritatea. De aceea sunt Parnelliții așa tarĭ. Nu cumva sórtea îșĭ rĕsbună acum asupra îngâmfaților fii ai lui Albien, pentru multele nedreptățĭ ce le-au trebuitŭ sĕ le sufere din parte-le Irlandesii?

SCIRILE ḌILEI.

Amŭ comunicatŭ acum câteva sĕptĕmânĭ, că episcopulŭ calvinŭ din Ardealŭ, *Dominik Szasz*, va merge la *Deva* sĕ sfințéscă nouăle organe ale bisericei calvine (fostă românéscă) de acolo. Acésta s'a și întêmplatŭ în ḍiua de 13 Decemvre n. După serviciulŭ divinŭ, episcopulŭ primì autoritățile și o deputațiune a celorŭ 13 rătăcițĭ din Bârcea mică carĭ, o parte s'au calvinitŭ, ér alții se vorŭ calvini acum părăsindŭ fără rușine și fără témă de Dumneḍeu și de disprețulŭ lumii religiunea strămoșéscă. Episcopulŭ a ḍisŭ cătră deputațiune, că elŭ e unŭ »partisanŭ« alŭ convieţuirii pacînice între diferite confesiunĭ, că nu doresce înmulțirea credincioșilorŭ prin seducerĭ nicĭ prin întrebuințarea mijlócelorŭ de forță, dér că locuitorii din Bârcea-mică se potŭ calvini, pentru că strămoșii lorŭ „s'au ținutŭ de biserica protestantă un-

gurescă,« fără însě sě aştepte vr'unŭ folosŭ materialŭ séu vr'o rĕsplată. După amédĭ a fostŭ banchetŭ, luândŭ parte tótă inteliginţa fără deosebire de confesiune şi naţionalitate. — Lucru curiosŭ că în afacerea acésta jócă rolŭ numĕrulŭ 13, semne rele pentru noi proseliţĭ. Episcopulŭ calvinŭ e partisanŭ alŭ pacînicei conveţuirĭ a confesiunilorŭ, după cum ministrulŭ Tisza e partisanŭ alŭ pacînicei desvoltărĭ a naţionalităţilorŭ. Strămoşii Bârcenilorŭ au fostŭ totŭ aşa de calvinĭ, după cum Trefortŭ e maghiarŭ de origine. Folosulŭ şi rĕsplata celorŭ ce-şĭ părăsescŭ credinţa strămoşéscă este, după cum au spusŭ chiar foile ungurescĭ, clopotele şi grópa.

—0—

Lunĭ diminéţa pe la 7 óre, unŭ Sĕcuiu din Sĕcele venindŭ spre Braşovŭ, în dreptulŭ Dealului furcilorŭ fu atacatŭ de doi *lupĭ*. Bietulŭ omŭ, după ce le-a datŭ merindea ce o avea cu elŭ, vĕdĕndŭ că nu scapă de ei, începù a se apĕra cu unŭ bâţŭ grosŭ ce-lŭ avea în mână învêrtindu se împrejurulŭ unui stâlpŭ de telegrafŭ. După mărturisirea lui, n'ar fi scăpatŭ cu viéţă, dácă nu venea unŭ omŭ cu unŭ carŭ cu lemne, aşa că lupii o luară la sanĕtósa.

—0—

Tinerii comersanţĭ românĭ din *Braşovŭ* vorŭ da în 14 (26) Decemvre o *representaţiune teatrală* în sala Redutei. Se va representa „Ginerele lui Hagi Petcu“ de V. Alecsandri. Era şi de doritŭ sĕ mai vedemŭ piese române.

—0—

Ajutaţĭ pe copii românĭ dela meserii lipsiţĭ de mijlóce. Urmaţĭ cum ḑice Apelulŭ ce-lŭ publicămŭ mai josŭ şi daţĭ acestorŭ copii o dovadă, că au în cine se încrede şi răḑima pentru viitorŭ. Asociaţiunea pentru sprijinirea meseriaşilorŭ românĭ din Braşovŭ face totŭ ce-i stă în putinţă pentru învĕţăceii şi sodalii noştri dela meserii. Sprijiniţi-o în nobilele ei nisuinţe, décă voiţĭ sĕ fiţĭ creştinĭ şi Românĭ bunĭ!

—0—

Ni se comunică următórele: „Lângă Murĕşiu, comit. Têrnavei micĭ, în comuna curatŭ românéscă *Lăscudŭ* bravului notarŭ românŭ Moise Bartolomeu atâtŭ în 1 Octomvre 1883, câtŭ şi în 16 Noemvre 1885, mânĭ rele i-au datŭ *focŭ* prefăcêndu-i-se în cenuşe de amêndouĕ orile stogurile şi şurile; dauna se urcă peste 3000 fl. S'a începutŭ investigaţiune contra bănuiţilorŭ rĕufăcĕtorĭ. La astfelŭ de ocasiunĭ jurămintele false suntŭ la ordinea ḑilei. Ar fi de doritŭ sĕ nu sĕ întêmple aşa ceva în casulŭ de faţă.“

—0—

Lunĭ la 11 óre, pe câmpulŭ Hipodromului a avutŭ locŭ unŭ *duelŭ* între d. Maiorescu şi Stătescu. Arma alésă era pistolulŭ; distanţa douĕ-ḑecĭ de pasĭ. S'a trasŭ unŭ singurŭ focŭ. Glonţulŭ d-lui Maiorescu n'a nimeritŭ pe d-lŭ Statescu, ér pistolulŭ d-lui Stătescu a luatŭ focŭ. Martorii atuncĭ au opritŭ lupta.

—0—

Despre concertulŭ românŭ dela 3 (15) Noemvre din *Biserica-albă,* a cărui dare de sémă amŭ publicat'o în Nr. 150 alŭ fóiei nóstre, scrie ḑiarulŭ germanŭ de acolo »Nera“ în Nr. 47 următórele: »Concertulŭ a avutŭ deplinŭ succesŭ, nelăsândŭ nimicŭ de doritŭ. Mulţămimŭ reuniunei române de cântărĭ, că ne-a procuratŭ o petrecere estraordinară bogată în cântece. Trebue sĕ mărturisimŭ, că ne-amŭ bucuratŭ de frumósele esecutărĭ. Reuniunea formézâ în totalitatea sa unŭ ensemble escelentŭ. Peste totŭ luatŭ, acéstă séră a fostŭ interesantă şi de petrecere. Dorimŭ sĕ se repeţéscă câtŭ mai curêndŭ. »Numitulŭ ḑiarŭ face o frumósă dare de sémă despre esecutarea fiecărui cântecŭ din partea diferiţilorŭ coriştĭ. Acésta nu póte decâtŭ sĕ ne'nveselécă inimele, când vedemŭ pe Românii din Biserica albă că s'au pusŭ seriosŭ pe lucru. Cu acésta ocasiune rectificămŭ unele errorĭ din darea de sémă din Nr. 250 alŭ fóiei nóstre. Aşa aria »Devisei« este de *Karzasz*, în »Cânteculŭ Sicilianŭ« modulaţiunea de *forte*, dirigentele capelei militare se numesce *Sykora*, comerciantulŭ din Cuchiciu se numesce *Nadasianu*, industriaşulŭ-covrigarŭ *Paleu* şi tênerulŭ comerciantŭ *Baboroni.*

—0—

Joi séra în 5 Decemvre *a treia conferinţă literară* la liceulŭ românŭ. D. Dr. *Baiulescu* va vorbi »Despre nutriţiune în generalŭ şi despre nutrirea omului sănĕtosŭ şi bolnavŭ.« Cu acésta ocasiune amintimŭ cu plăcere că la conferinţa din Joia trecută sala era înţĕsată de publicŭ. D. prof. *Maximŭ* a sciutŭ face subiectulŭ ce l'a tratatŭ fórte interesantŭ, esplicândŭ câtŭ sĕ póte de clarŭ basa telefonului, prin desenurĭ pe tablă, şi făcêndŭ esperimente.

—0—

G. *Ciurcu* séu cum sĕ mai numea *Tampa,* din Braşovulŭ vechiu s'a spênḑuratŭ erĭ Marţĭ.

Miseria în părţile sĕlăgene şi esecuţiunile.

Salnicŭ la 1 Decemvre 1885.

Domnule Redactorŭ! De aşŭ fi unŭ Ieremia, nu aşŭ puté plânge destulŭ de sórtea ticălósă, în carea guvernanţii au adusŭ astăḑĭ pe poporulŭ românŭ din părţile sĕlăgiene. Slăbitŭ de fóme, desbrăcatŭ de îmbrăcămintea cea mai necesară în timpulŭ acesta înaintatŭ bietulŭ poporŭ sĕlăgianŭ astăḑĭ îşĭ vede tótă agoniséla de peste anŭ vêndută de executorĭ, instrumentele órbe ale ministrului nemilosŭ. De cu véră încă, de când adecă ministrulŭ de finance a fostŭ datŭ ordinulŭ fatalŭ de a incassa restanţele de dare cu orĭce preţŭ o dróiă de esecutorĭ se aruncă, ca lupii flămânḑĭ într'o stână, asupra bietului poporŭ, îi secuestrară bucatele vitele, nutreţulŭ c'unŭ cuvêntŭ totŭ ce bietulŭ plugarŭ cu sudorĭ de sânge şi-a adunatŭ pentru sine, familia s'a, vitele sale.

Este aicĭ gerulŭ iernei. Părintele de familiă 'şĭ vede soţia, pruncii şi pe sine golanĭ. Atâta însĕ nu este destulŭ. Că totŭ ce a pututŭ câştiga preste véră a datŭ în darea statului, încă nu este destulŭ. Esecutorulŭ îi sparge coşulŭ cu mălăiaşulŭ şi îlŭ pórtă la têrgulŭ celŭ mai de aprópe unde îlŭ vinde pe unŭ preţŭ de batjocură, din care nu iesŭ nicĭ diurnele sale. Desperarea însĕ încă nu se apropiă de sufletulŭ Românaşului, căcĭ elŭ este tare în credinţa sa în ajutorulŭ lui Dumneḑeu. Vine esecutorulŭ şĭ-i ia douĕ junince, cu carĭ îşĭ ară pămêntulŭ ca sĕ-şĭ semene şi sĕ se susţină şi sĕ dea darea statului, ba îi mai iea şi unŭ purcelaşŭ ce-lŭ hrănia din bucăturile sale, numai sĕ aibă şi elŭ pentru pruncii sĕi o lécă de de-dulce. Acum'a se vede lipsitŭ de tóte, frigulŭ şi fómea i suntŭ singurii soţĭ în sórtea croită de ministrulŭ fără milă. Acésta este sórtea poporului nostru în părţile sĕlăgiene de cătră Tăşnadŭ.

Décă nu scie încă cine-va ce este miseria, apoi vină în comunele: Bobota, Zalnocŭ, Dohu, Dumuslău, Cehalulŭ românŭ ş. a. şi de nu i'a durutŭ inima cândva de sórtea tristă a poporului, atuncĭ de sigurŭ că de cumva are sêmţŭ umanŭ, îlŭ va năpădi plânsulŭ de ceea ce va vedé.

Legea prevede, că executorii se nu aibă dreptulŭ de a vinde vitele de jugŭ, despre carĭ se constatéză că suntŭ îndispensabile pentru susţinerea vieţei unei familiĭ. De asemenea oprescе de a lipsi pe poporŭ de grâulŭ séu mălaiulŭ de sĕmênţă şi de atâta cuantitate câtŭ sĕ pótă trăi cu familia sa o lună. Ei dér unde se mai respectéză astăḑĭ legea în Ungaria? Ţĕranulŭ este cea mai urgisită marfă în statulŭ unguresc în ḑiua de aḑĭ. Pentru aceea sĕ şi grăbescŭ cu totŭ aparatulŭ guvernatorŭ ĕ-lŭ facă cerşitorŭ, se iea a-mâna bâta şi straiţa îngrumaḑŭ. Vai şi amarŭ de bietulŭ plugarŭ şi de acela, carele i vede starea amărîtă, şi nu-i póte ajuta.

In lipsa de banĭ, ce bântuie aḑĭ ca şi o bolă, poporulŭ nostru nicĭ nu-i mirare că elŭ nu-şĭ póte solvi nicĭ darea curentă, necum se solvéscă restanţele îngrămădite din causa anilorŭ rĕi şi a bólelorŭ între vite.

Atâta totuşŭ se-ar poté aştepta dela înţelepciunea de statŭ a unui ministru, ca sĕ nu facă cu voia ţinuturĭ întregĭ cerşitóre ci sĕ aştepte cu incassarea dărilorŭ aşa cu grosulŭ până când s'or plăti altcum vitele. Cu modulŭ acesta de incassare statulŭ nu câştigă mai nimicŭ, căcĭ sumele ce le incasséză esecutorii abia suntŭ de ajunsŭ a acoperi spesele execuţiunei. Aşadér se ruinéză poporulŭ pentru ca sĕ se imple pungile executorilorŭ.

Pe când dróia de esecutorĭ facŭ se resune comunele de suspinurile celorŭ despoiaţĭ de unica văcuţă, ca pră, purcelŭ şi ultimele bucăturĭ în comuna Zalnocŭ mai este şi altă plagă fatală, căcĭ pierŭ vitele de armurariu şi alte bóle, aşa că în timpŭ abia de 2 sĕptămânĭ au peritŭ 10 capete. *In* luna Augustŭ, Septemvre şi Octombre a grasatŭ printre ómenii marĭ din aceeaşĭ comună unŭ felŭ de bólă cu tóte simptómele cholerei, de care au muritŭ vre-o 6 persóne. Mediculŭ de cercŭ fù avisatŭ de acéstă bólă, nu şĭ-a luatŭ însĕ ostenéla se iasa în faţa locului, ca sĕ ia mĕsurile de lipsă pentru restrîngerea bólei, căcĭ în comună locuescŭ aprópe esclusivŭ Românĭ. Vomŭ vede, óre veterinarulŭ face se-va datoria, după ceĭ vom avisá despre bóla devite. *Ansania.*

MISERIA ÎN CÂMPIĂ.

Din Câmpiă, 2 Decemvre n. 1885.

De multe ḑecĭ de anĭ nu s'a aflatŭ poporulŭ din Câmpiă într'o stare aşa de desperată ca acum. Véra întrégă şĭ-a petrecut'o muncindŭ în brézda magnaţilorŭ ungurescĭ, ér moşiele românescĭ, rĕmânêndŭ aprópe necultivate, era cu nepotinţă ca sĕ şĭ pótă da róda aşteptată. In casulŭ estremŭ poporulŭ nostru îşĭ afla mântuinţă — fiindŭ lipsitŭ de banĭ — vênḑêndu-şĭ vitele din jugŭ. Acésta o făcea bietulŭ Românŭ numai în casulŭ celŭ mai din urmă, când nĕcazurile îlŭ sileu la acésta. Astăḑĭ însĕ nu i-a mai rĕmasŭ nicĭ o cale de mântuinţă. Vitele nu le cumpĕră nimenĭ, orĭ şi de le cumpĕră, dér nu le plătesce de câtŭ numai cu unŭ preţŭ de batjocură. Nutreţŭ pentru érnă nu este, căcĭ fênulŭ a fostŭ peste mĕsură puţinŭ. Şéde bietulŭ poporŭ cu mânile în sînŭ şi cu inima frântă de durere aştéptă *sosirea esecutorului,* căcĭ nu-şĭ póte afla nicĭ unŭ mijlocŭ de scutire. Indurare faţă de elŭ nu este, dărĭ grele, aruncurĭ multe şi pedepse una după alta se aruncă asupra lui sub diferite preteste. Mai observŭ, că drumurile din Câmpiă, nefiindŭ umplute cu pétră, comunicaţiunea este fórte grea. De mai multe ḑile ninge mereu, zăpada este mare, ér de desuptŭ e tină totŭ aşa de mare. Pe atarĭ drumurĭ grele şi neumblate îşĭ ducŭ bieţii Românĭ văcuţele pe la têrgurĭ, pentru ca sĕ se plătéscă de dărĭ şi alte nĕcazurĭ grele, dér nu dobêndescŭ nimicŭ mai multŭ decâtŭ că trebue sĕ plătéscă timbrele şi biletele de têrgŭ, sĕ dea mai multe vămĭ şi apoi se se întórcă cu vitele érăşĭ îndĕrĕtŭ acasă, mai desperaţĭ decum s'au dusŭ.

X.

Indolŭ, 8 Octom. 1885.

Pentru ajutorarea Scólei române gr. cath. a Iarei inferióre protopopiatulŭ Indolului au binevoitŭ a contribui: Băişóra: Filofteiu Munteanu, preotŭ 20 cr. Bicalatŭ: Ioanŭ Morariu, preotŭ 20 cr. Belióra: Biserica 50, Ioanŭ Partilă, preotŭ 50. Hăşmaşŭ: Biserica 50 cr, Iacobŭ Bordanŭ, preotŭ 1 fl., Hăşdate: Biserica 50 cr., Vasiliu Fărcăşanu, preotŭ 20 cr., Vasiliu Germanŭ, docente 10 cr. Feneşulŭ-Săsescŭ: Iuliu Vlassa, capelanŭ 50 cr. Indolŭ: Subscrisulŭ 1 fl., Traianŭ Vlassa 50 cr., Demetriu Chicenarŭ docente, 50 cr., Alexe Hossu 25 cr., Biserica 50 cr. Lita: Ioanŭ Hidegŭ, docente 30 cr. Montele Băişórei: Biserica 50 cr., Filipŭ Hagău, docente 20 cr. Pocega: Biserica 50 cr. Pusta-Sâncraiu: Niculau Hamerli, mag. de postă 40 cr., Ioanŭ Ilea, economŭ 20 cr. Răchişŭ: Demetriu Abrudanŭ, capelanŭ 20 cr. Salciva: Iosifŭ Haţeganŭ 57 cr. Sacelŭ: Biserica 50 cr. Ioanŭ Munteanu 50 cr. Şiutŭ: Biserica 50 cr., Demetriu Botha, preotŭ 60, Demetriu Botha, cantorŭ 20 cr. Salicica: Biserica 50 cr. Silvaşŭ: Biserica 50 cr. Schiopĭ: Biserica 50 cr., Vasiliu Hossu, preotŭ 50 cr. Turda: Grigoriu Moldovanŭ, inspectorŭ scol. reg. 1 fl., Dionisiu Sterca Şuluţŭ jude reg. 1 fl., Dr. Ioanŭ Raţŭ adv. 1 fl., Ioanŭ Mesaroşŭ, adv. 50 cr., Iosifŭ Tribusŭ neguţătorŭ 50 cr., Paulŭ Medanŭ, archivarŭ 20 cr. Ioanŭ Petricaşŭ, cancelistŭ 20 cr., Ioanŭ Filipescŭ perceptorŭ 10 cr. Ar-Luna: Simeonŭ Popŭ, v.-protopopŭ 20 cr., preste totŭ 18 fl 15 cr., carĭ cu data de 2 Dec. st. n. sa predatŭ la casserulŭ Popa Iacobŭ.

Petru Alex. Vlassa.
Colectante.

Din raportulŭ societăţii politice Concordia

făcutŭ în adunarea ei plenară din 29 Noemvre a c., ţinută în sala magistratului din Cernăuţĭ
sub preşedinţa profesorului Ioanŭ I. Bumbacŭ.
(Estrasŭ)

Dela întrunirea nóstră cea mai de pe urmă pe piscorile »Cecinei“ în ḑiua de 9 Augustŭ a. c. şi până în 9 Noemvre au trecutŭ 3 lunĭ de ḑile adecă chiar unŭ cuartalŭ, după care se cuvenia, sĕ ţinemŭ a II adunare plenară a Societăţii nóstre politice „Concordia“. Momentulŭ potrivitŭ însĕ încă nu sosise, şi pentru acésta am convocatŭ a doua adunare plenară de abia pe astăḑĭ în 29 Noemvre, trimiţêndŭ invitărĭ în tóte părţile şi unghiurile ţĕrii pe unde avemŭ membri, căcĭ cu bucuriă trebue sĕ vĕ aducemŭ la cunoscinţă, cumcă societatea »Concordia“ şi-a câştigatŭ simpatii, amicĭ şi membrii în tóte districtele şi melégurile ţĕrii nóstre, şi cumcă astăḑĭ ni suntŭ amicĭ chiarŭ şi aceia, carĭ la începutŭ erau recĭ faţă cu noi, şi se gândéu la înfiinţarea unei a doua societăţĭ politice.

Acéstă împrejurare este celŭ mai învederatŭ semnŭ, este cea mai bună dovadă, cumcă *societatea »Concordia“ s'a născutŭ într'unŭ momentŭ fericitŭ, a avutŭ bună ursită şi are mare viitorŭ!*

Deşi încă tênĕră şi intrată de abia în alŭ III-lea quartalŭ alŭ existinţei sale şi deşi începută din nimicŭ şi cu nimicŭ, *totuşĭ numĕră ea astăḑĭ mai multe sute de membri şi încă mai multe sute de amicĭ şi binevoitorĭ,* carĭ suntŭ deplinŭ conţelegĭ cu noi, lucră din resputerĭ în unire cu noi şi suntŭ totdeuna gata a se supune devisei societăţii nóstre şi a aduce jertfe pentru înflorirea şi ajungerea scopurilorŭ ei.

Membrii şi amicii societăţii „Concordia“ îşĭ pricepŭ totŭ mai multŭ şi mai multŭ sânta sa chemare *simţindu-se pururea şi pretutindenea cu toţii numai unŭ trupŭ numai unŭ sufletŭ.* Acésta s'a arĕtatŭ la felurite ocasiunĭ, unde *Concordienii* au avutŭ de a vorbi şi ei unŭ cuvêntŭ!

Ochii tuturora s'au îndreptatŭ spre noi urmărindŭ seriosŭ şi cu viu interesŭ toţĭ paşii întreprinşĭ de societatea nóstră. Şi astăḑĭ chiarŭ însuşĭ Inaltulŭ guvernŭ c. r. alŭ ţĕrii este încântatŭ de progresele societăţii nóstre, este convinsŭ de marele folóse ce le póte ea aduce întregei ţĕrĭ, luminândŭ poporulŭ în ceea ce va sĕ ḑică drepturile şi îndatoririle sale, ce le are elŭ faţă cu ceialalţĭ conceţăţenĭ ai gloriosului nostru Imperiu faţă cu întréga Împĕrăţiă Austro-Ungară şi faţă cu prea înălţatulŭ nostru Împĕratŭ şi Duce şi întréga Familiă Augustă Absburgică.

Inaltulŭ guvernŭ c. r. alŭ ţĕrii urmăresce cu mare atenţiune tótă ţinuta şi activitatea nóstră, este deplinŭ convinsŭ, cumcă »Concordia«, respectândŭ legile Statului îndémnă din rĕsputerĭ şi pre alţii sĕ o facă acésta şi astfelŭ înlesnesce indirectŭ în mare gradŭ priceperea şi to-

losirea practică a drepturilorŭ și îndatoririlorŭ nóstre constituționalŭ-cetățenescĭ, drepturĭ și îndatorirĭ asupra cărora priveghéză înaltulŭ guvernŭ cu îngrijire adevĕratŭ părintéscă și neadormită, ca din aplicarea lorŭ greșită sĕ nu resulte vre-unŭ rĕu pentru cetățenii imperiului nostru ci ca bunĕtatea legilorŭ împĕrătescĭ constituționale, folosulŭ și sĕnțenia lorŭ sĕ strălucéscă lămuritŭ și învederatŭ pentru fiăcare, în tocma după cum strĕlucesce însășĭ bunĕtatea nemărginită și Augusta persónă a prea bunului nostru Împĕratŭ și Duce, părintele tuturorŭ popórelorŭ austriace.

Trecêndŭ la însășĭ activitatea Societății nóstre, activitate desvoltată în timpulŭ espiratŭ dela ultima adunare plenără și până astădĭ, vĕ aducemŭ la cunoscință, cumcă ea a constatŭ în următórele:

I.

Conformŭ votului unanimŭ alŭ ultimei adunărĭ plenare ținute în 19 Iuliu a. c. comitetulŭ societății „Concordia« a insciințatŭ despre acelŭ votŭ în modŭ chiar și precisŭ pre acele stimabile persóne, carele întrebase, orĭ de nu s'arŭ retrage Comitetulŭ societății, spre a se face alegere nouă pentru ca sĕ pótă intra în Comitetŭ alte persóne conducĕtóre și astfelŭ sĕ înlesnéscă intrarea în societate și acelora carĭ nu află de bine sĕ o facă acésta, până când va sta în fruntea Societății comitetulŭ alesŭ în 20 Maiu a. c. adecă: Comitetulŭ le a rĕspunsŭ, cum că *societatea nu este conțelésă cu retragerea comitetului,* ci că ea învită pre toțĭ amicii și binevoitorii poporului nostru sĕ nu facă acéstă pretensiune, ci recunoscêndŭ urzirea societății de până acuma, sĕ intre în ea și sĕ 'șĭ întrunéscă puterile cu ale celorlalțĭ membri ai »Concordiei« și sĕ conlucre împreună spre binele și înflorirea amărîtului nostru poporŭ.

II.

Comitetulŭ a stăruitŭ la orĭce ocasiune prin tóte mijlócele posibile, ca numele Societății nóstre și frumósele ei scopurĭ sĕ *pĕtrundă și sĕ fiă bine înțelese, chiar și în cea mai mică și mai neînsemnată colibă din țéra nóstră* și astădĭ constatămŭ cu mândriă, cumcă numele »Concordiei« nóstre résună puternicŭ, purtatŭ fiindŭ din gură în gură, de pe malurile Nistrului, ale Prutului, ale Siretului și Sucevei până la cele ale Bistriței și Moldovei, din Luca și Brodocŭ până 'n Vicovŭ, Cîrlibaba, Poiana Stampei și Chilișenĭ, din Ceremoșŭ până 'n Molnița, dela Părĕulŭ Negru până 'n Rarĕu, éră orașele: Cernăuțulŭ, Siretulŭ, Rădăuțulŭ, Suceva dimpreună cŭ Câmpulungulŭ, Storojinețulŭ și Coțmanulŭ, Dorna și Boianulŭ șĭ-au datŭ mâna frățéscă și respândescŭ pe întrecute numele și scopurile societățiĭ nostre, întocmai ca nisce adevĕrațĭ lucéferĭ carĭ își îndréptă radele sale binefăcĕtóre în tóte părțile prefăcêndŭ *întunerculŭ* în *lumină, rĕcéla* în *căldură*, amorțéla în viéță!

III.

Comitetulŭ a vĕdutŭ cu plăcere, cumcă poporulŭ nostru audindŭ de „Concordia« și scopurile ei frumóse s'au și adresatŭ către ea ca către unŭ centru binevoitorŭ și mângâitorŭ, cerêndu-i sfatulŭ și ajutorulŭ lui în felurite cause de procesŭ, așa cu multă recunoscință trebue sĕ amintimŭ cumcă d-lŭ Dr. Rott a luatŭ asuprăș apĕrarea mai multorŭ membri în procese purtate la tribunalulŭ din Cernăuțĭ, d-lŭ Dr. Reis a binevoitŭ a se osteni călĕtorindŭ chiar de repețite orĭ până la Siretŭ, spre a apĕra causele membrilorŭ noștri pe lângă tribunalulŭ de acolo, éră D-lŭ Dr. Straucher a binevoitŭ a lua asupră-șĭ apĕrarea causelorŭ încurcate, ce le au unii membrii cu *vestita bancă rusticală,* de carea sĕrmanii nu se mai potŭ cotorosi, *deși au plătitŭ înapoi întreitŭ și împătratŭ banii împrumutațĭ.*

De asemenea se află Comitetulŭ îndatoratŭ a aminti cu recunoscință, cumcă și D-lŭ Dr. Becker a urmatŭ cu plăcere învitării nóstre și a cercetatŭ cu îngrijire mai mulțĭ membrii în casurĭ de bólă. Pentru aceste ostenele vine Comitetulŭ societății a exprima în publicŭ acestorŭ Domnĭ binefăcĕtorĭ mulțămita Societății și rógă pe întrega adunare plenară, ca sĕ binevoéscă a-o esprima acésta prin sculare. (Se face).

In mai multe casurĭ, cercetândŭ comitetulŭ causele de procesŭ a aflatŭ de bine și în folosulŭ membrilorŭ, sĕ-i svătuéscă, ca sĕ nu întreprindă nicĭ unŭ procesŭ, căcĭ se vede dinainte, cumcă-lŭ vorŭ perde.

In fine se înțelege de sine cumcă comitetulŭ s'a întrunitŭ regulatŭ în ședințe și a pertractatŭ cu seriositate și căldură totŭ ce privea interesele societății.

Așa a aflatŭ comitetulŭ de bine, ca întemeiătorii Societății »Concordia« sĕ se fotografeze în o grupă cu scopŭ, ca acestŭ tablou sĕ rĕmâe pururea semnŭ de amintire și de indemnŭ pentru toțĭ urmașii lorŭ familiarĭ ba și pentru alțĭ confrațĭ, și în fine, ca și alții membrii și binefăcĕtorii societății, sĕ și-lŭ pótă procura acestŭ tablou, sprijinindŭ și prin acésta scopurile societății.

Acésta este în scurtŭ activitatea desvoltată de către comitetŭ,dela adunarea plenară din 19 Iuliu și până astădĭ. Expunêndu-o înaintea D. V. prea onorațilorŭ frațĭ adunațĭ, rugămŭ sĕ-o primițĭ cu bună-voință dér totodată și cu sinceritate nepărtinitóre, și sĕ vĕ pronunțațĭ la acésta ocasiune, orĭ décă sunteți conțeleșĭ cu întréga procedură a comitetului, și chibzuindŭ interesele Societății sĕ ne propunețĭ și D. V. una séu alta ce a-țĭ crede c'amŭ fi trecut'o noi cu vederea.

Adunare plenară luândŭ cunoscință de raportulŭ de mai susŭ, *mulțămesce Comitetului pentru activitatea desvoltată în folosulŭ societății, îi votéză unanimŭ încrederea deplină,* primindŭ întocmai propunerea referitóre făcută de D-lŭ profesorŭ de universitate I. G. Sbiera și decide unanimŭ, ca adunările plenare următóre ale Societății politice »Concordia« sĕ se țină pe rândŭ în orașele din provință: Radăuțĭ, Siretŭ, Suceava și Câmpulungŭ, ca astfelŭ sĕ aibă ocasiune a participa la ele și toțĭ acei membrii, carĭ locuescŭ în acele părțĭ depărtate de Cernăuțĭ.

In fine decide adunarea plenară în presența de 419 persóne recrutate din tóte păturile societății, ca *Societatea politică »Concordia sĕ ia parte activă la alegerea, ce se va face în curêndŭ în ținuturile electorale rurale: Rădăuți-Suceva Câmpulungŭ, recomandêndŭ și sprijinindŭ din rĕsputerĭ numai candidatura unui Românŭ Bucovinénŭ, carele cunósce deplinŭ țéra, poporulŭ și nevoile acestuia, — în scurtŭ candidatura unui bărbatŭ cu o inimă sinceră și pururea însuflețită de cele mai nobile simțĕminte și dorințe față cu țară și poporŭ — bărbatulŭ devotatŭ carele posede unŭ caracterŭ independentŭ atâtŭ în lucrările câtŭ și judecările sale și are curajulŭ a-și manifesta și apĕra convingerile și ideile sale.*

Comitetulŭ fù împuternicitŭ deplinŭ ca sĕ îndrumeze acésta participare activă la alegerea proximă și anume: prin nominarea unui candidatŭ potrivitŭ, prin apelarea publică, către frații alegĕtorĭ, ca sĕ *se înțelégă cu toții pentru sprijinirea numai a unui candidatŭ,* provocândŭ pre toțĭ ceilalțĭ concandidațĭ sĕ-șĭ retragă candidaturile sale, ca astfelŭ sĕ nu facă partide și sĕ nu se despartă voturile.

APELŬ.

Concetățenĭ Românĭ!

Vĕ este cunoscutŭ, că se află o mulțime de copii de românŭ așe̦dațĭ la meserii aci în Brașovŭ de »Asociațiunea pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ.« Acești copii suntŭ de totŭ sĕrmanĭ și fără de nicĭ unŭ sprijinŭ de acasă, suntŭ lipsițĭ până și de vestmintele cele mai neapĕratŭ de lipsă! Puținele mijlóce bănescĭ, de care dispune Asociațiunea, suntŭ cu totulŭ insuficiente pentru a provedea pe toțĭ acești năpăstuițĭ ai sorții cu tóte vestmintele de carĭ au trebuință, și acésta cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, cu câtŭ ea astădĭ — în urma închiderei scólei române de meserii din partea guvernului ungurescŭ — este silită se întrebuințeze cea mai mare parte a modestului sĕu bugetŭ pentru plătirea de taxe scolare la scólele de meserii străine, ce suntŭ silițĭ sĕ-le cerceteze astădĭ toțĭ învĕțăceii meseriașĭ românĭ, și pentru procurarea recuisitelorŭ de scólă de carĭ au trebuință.

Concetățenĭ Românĭ! „Comitetulŭ Asociațiunii pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ, în ne clintita sa credință în „S o l i d a r i t a t e a“ ce unesce și trebue sĕ unéscă astădĭ mai multŭ decâtŭ orîcând tóte elementele socialĭ ale poporului românŭ întru a face bine, îndrăsnesce și de astădată a apela la înaltele D-Vóstrĕ sentimente de caritate rugându-Vĕ se contribuițĭ la adăpostirea lipsițilorŭ învĕțăcei meseriașĭ contra intemperiilorŭ asprului anutimpŭ în care ne aflămŭ, fiecare cu ce Vĕ vorŭ dicta nesecatele D-Vóstrĕ sentimente de caritate și de compătimire omenéscă, fie cu banĭ, fie cu vestminte vechĭ! Ajutândŭ acești elevĭ sĕrmanĭ, contribuițĭ a se forma din ei în celŭ mai scurtŭ timpŭ bărbațĭ românĭ de bună speranță.

Concetățenĭ Românĭ! Nu pregetațĭ a da o mică parte numai din ceea ce putețĭ da fiecare și multe lacrĕmĭ ce curgŭ încă astădĭ vorŭ înceta de a mai curge mâne!

B r a ș o v ŭ în 2 Decemvre 1885.

Comitetulŭ Asociațiunei pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ.

Bartolomeiu Baiulescu, președinte. *Ioanŭ Bozoceanu,* secretarŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Călĕtorĭ din *Basarabia* ne comunică, că în guvernĕmêntulŭ Odessei au vĕdutŭ vr'o două regimente rusescĭ în uniformă bulgăréscă. Se dă cu socotéla, că aceste trupe suntŭ destinate a trece în casŭ de lipsă în Bulgaria, în rêndulŭ trupelorŭ acesteia.

DIVERSE.

Dela înmormêntarea regelui Alfonso. — Despre actulŭ așe̦dării rĕmășițelorŭ pămêntescĭ ale regelui Alfonso în Escurial raportéză corespondentulŭ din Madridŭ alŭ fóiei „Berl. Tagbl.« următórele: Când cosciugulŭ ajunse la mănăstire, fù luatŭ în primire de priorele (starițulŭ) și de călugării ei și așe̦datŭ pe unŭ catafalcŭ ridicatŭ spre acestŭ scopŭ în forma mesei în antecurtea cea mare, pe când pe o altă masă, de cealaltă parte a curții, s'a scrisŭ și subsemnatŭ de către ministrulŭ de justiție documentulŭ, prin care cadavrulŭ regelui s'a predatŭ priorelui mănăstirei. Inainte de ce s'a esecutatŭ acésta din urmă, o parte a cosciugului fù deschisă, așa, că se vedea cadavrulŭ regelui prin păretele de sticlă ce se afla acolo, apoi maiorulŭ vênătorilorŭ de Espinosa se apropiă de cosciugŭ și strigă cu voce tare: »Alfonso!« și după o pausă mică încă de două orĭ: »Alfonso!«. In vechiulŭ ceremonialŭ respectivŭ se prescrie, ca numele sĕ se strige de trei orĭ, și apoi șefulŭ trupei frânge bățulŭ sĕu de comandă și bucățile le aruncă josŭ la picióreIe mortului spre semnŭ, că funcțiunea sa a espiratŭ. Acéstă parte a prescrierii nu s'a esecutatŭ. Maiorulŭ vênătorilorŭ, după o scurtă pausă, dise: „Nu rĕspunde.« Ministrulŭ de justiță, Alonso Martinezŭ, întrebă pe vênătorii de gardă de Espinosa: »Vênătorilorŭ de Espinosa! Este acestŭ cadavru același, pe care l'ațĭ primitŭ la mórtea regelui Don Alfonso XII? — »Același,“ rĕspunse maiorulŭ vênătorilorŭ, Sr. Baranda. — „Jurațĭ acésta,“ dise ministrulŭ de justiță. — „Da, o jurămŭ.“ Indată se închise cosciugulŭ, se subsemnară actele și sub conducerea priorelui și a călugărilorŭ se transportă cosciugulŭ în biserica mănăstirii și se depuse pe unŭ catafalcŭ, care era acoperitŭ cu catifea lucrată în aurŭ, rĕmasă încă din timpulŭ lui Filipŭ II, și se'ntrebuințéză numai spre acestŭ scopŭ la înmormêntările regilorŭ.

***

Ciguri-migurĭ. — A mersŭ și Țiganulŭ odată la părintele sĕ se spovedéscă (canonéscă). Avea multe pĕcate cióra. Intre altele îi spune preotului, că fiindŭ odată la Sfînția sa la lucru i-a furatŭ 12 sacĭ. »Bine fĕtulŭ meu, nu face nimicŭ — îi dise preotulŭ — pentru aceia și pentru celea-lalte te voiu canoni.« Sĕ duse preotulŭ afară și reîntorcêndu-se cu-o bâtă cât de jilavă sĕ puse pe Țigană: jup! jup! pân' o frânse de șelele lui! Ostenitŭ de atâta muncă se puse preotulŭ pe scaunŭ dicêndŭ Țiganului cu blândețe: „Vedĭ fĕtulŭ meu ce părinte bunŭ sunt eu, — te-am canonitŭ cu c a n o n u l ŭ c e l ŭ m i c ŭ, mâne te poțĭ cumineca.« — Țiganulŭ mai mort de bătaie plecă cătră casă. Pe drumŭ întâlni o babă. — „Bună diua babă!« — »Mulțămescŭ dumitale dragă!« — „Unde mergĭ babo?« — »Mergŭ la părintele dragă — se mĕ canonescŭ!« — »Ba la amarulŭ tĕu babo! Mergĭ înapoi acasă, că vedĭ, eu sunt omŭ tare și abia, abia am răbdatŭ canonulŭ celŭ micŭ; cum vei răbla tu c a n o n u l ŭ c e l u m a r e!? Căcĭ, sĕ ți-o spunŭ: canonulŭ celŭ micŭ totŭ s'a — frîntŭ!! *(Timișiana).*

***

Sclavĭ albĭ. — In Roma s'au prinsŭ doi individĭ, carĭ făcéu negoțŭ cu sclavĭ albĭ. Unulŭ dintre acești afurisițĭ negutătorĭ cu numele Luigi Russa era agentŭ alŭ lui Antonio Tartaglia, avea la sine o fată de 20 de anĭ, pe care o cumpĕrase cu 100 de francĭ, și unŭ băiatŭ de 15 anĭ pentru care dĕduse 60 de francĭ. Amêndoi căpĕtară instrucțiunĭ cum sĕ âmble în Anglia la cerșitŭ, în folosulŭ pungii stăpânilorŭ lorŭ. Celălaltŭ Luigi Zeppa din Casagliere fù prinsŭ tocmai în momentulŭ, când era sĕ ducă doi băiețĭ de câte 8 anĭ, respective de 5 anĭ în Francia, la unŭ órecare Maselli, căruia îi scrisese, că a cumpĕratŭ o fetiță cu prețulŭ de 6 francĭ pe lună. Sĕrmanii copii pe ce mânĭ tâlhărescĭ erau sĕ ajungă.

***

Unŭ rege decapitatŭ în effigie.. — Regele Petru din Castilia, pe care ilŭ numescŭ Andalusii »judecătorulŭ«, avea pasiunea particulară de a cutriera séra cu deosebire stradele și de a se băga prin mulțimea ómenilorŭ, spre a'șĭ îmbogăți cunoscințele sale de ómenĭ. Din nenorocire avea slăbiciunea, de a nĕcăji pe unulŭ și pe altulŭ, și acésta a produsŭ o întêmplare tristă. Regele se acăță de unŭ pantofarŭ, care era cunoscutŭ pentru înjurăturile lui cele originale și brutale și atâtŭ l'a jidărîtŭ, până când acesta a luatŭ o curea și sĕ repedĭ din șatră asupra regelui și'i cârpi câteva cu cureaua peste obrazŭ de-i eșia totŭ stele verdĭ din ochĭ. Petru, o natură fórte arțăgósă scóse pumnalulŭ, străpunse cu elŭ pe pantofarŭ și apoi o tuli la fugă. O femeă bĕtrână cunoscu pe Rege și-lŭ arătă la tribunalŭ ca ucigașŭ. Judecătorii sĕ duseră la palatŭ întrebară pe Rege și țînură după ce mărturisi totŭ judecată asupra dênsului. După sentința pronunțată Regele fù decapitatŭ însĕ numai în e f f i g i e (în icónă).

Rectificare. In discursulŭ d-lui deputatŭ V. Babeșŭ, în colóna din pag. III, rândulŭ 6 de susŭ, în locŭ de „adecă« sĕ se citéscă: *adică.*

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 15 Decemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	99 40	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	91 60	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 75	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.85	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —	Renta de hărtiă austriacă	82 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109 50	Renta de arg. austr.	83 40
Bonurĭ rurale ungare	102 75	Renta de aurŭ austr.	109.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 50	Losurile din 1860	139 60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102 00	Acţiunile băncei austro-ungare	874 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 00	Act. băncei de creditŭ ung.	296.50
Bonurĭ rurale transilvane	103	Act. băncei de creditŭ austr.	293.50
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
		Napoleon-d'orĭ	9 97
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61 80
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 2 Decemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	86	87
Renta rom. amort. (5%)	90½	91¼
» convert. (6%)	83	84
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	29	31
Credit fonc. rural (7%)	101½	102½
» „ „ (5%)	85	86
» » urban (7%)	96	97
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	80	81
Banca naţională a Românieĭ	1050	1070
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ	16.½	17¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2 03

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 16 Decemvre st. n 1885

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.49
Argint românesc	»	8.40	»	8.46
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9 99
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11 39
Imperialĭ	»	11.20	»	11.30
Galbenĭ	»	5.94	»	5 97
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.00	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Nr. 397 1885. (3–3).

Edictŭ.

Diocletianu Cimonea din Câmpenĭ, care încă în anulŭ 1879 după o conveţuire scurtă abea de patru lunĭ a părăsitŭ din rĕutate şi necredinţă pe legitima-i soción ***Elena Cacioru*** din Valea-Lupşiei inpovărată cu unŭ pruncŭ, nesciindu-i-se loculŭ ubicaţiunei sale; prin acésta sĕ citéḑă, ca: în terminŭ de 1 anŭ şi 1 ḑi dela ântêia publicare a acestui edictŭ, sĕ se presenteze la subscrisulŭ forŭ matrimonialŭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ la din contra se va suscepe şi pertracta procesulŭ divorţialŭ şi în absenţa lui, substituindu-i-se unŭ curatorŭ ad actum.

Zlatna, 6 Decemvre 1885.

Oficiulŭ protopopescŭ gr. cat. alŭ Roşiei montana ca forŭ matrimoniale de I. instanţă.

Ioanŭ Laszlo,
v.-protopopŭ şi preşed. forului tractual.

Nr. 14046–1885. 3 3.

PUBLICAŢIUNE.

In sensulŭ statutului de hotarŭ alŭ comitatului Braşovŭ, aprobatŭ de Inaltulŭ locŭ, are sĕ se alégă cu maioritate de voturĭ pentru hotarulŭ Braşovului, din sênulŭ posesorilorŭ de pământŭ de pe acestă hotarŭ, o comisiune pentru supraveghierea hotarului constătătóre din 9 membrii pentru durata de 3 anĭ.

Fiecare posesorŭ de pământŭ póte fi alegĕtorŭ în următórea proporţiune:

Posesorulŭ dela 1—5 jugăre are 1 votŭ, posesorulŭ dela 6 10 jugăre are 2 voturĭ, posesorulŭ dela 11—20 jugăre are 3 voturĭ, posesorulŭ dela 21—30 jugăre are 4 voturĭ, posesorulŭ dela 31—40 jugăre are 5 voturĭ.

Spre scopulŭ esecutărei acestei alegerĭ se statoresce

o adunare a posesorilorŭ de pământŭ, pe 21 Decemvre 1885, înainte de prânzŭ la 8 óre în casa sfatului din piaţă

La acéstă adunare şi alegere potŭ ca sĕ participe numai posesorii de pământŭ de pe hotarulŭ Braşovului, şi acei, carĭ voiescŭ sĕ participe la acéstă adunare, au ca sĕ se legitimeze ca posesorĭ de pământŭ înaintea comisiunei, aflătóre în amintita zi dela **8—11** óre in casa sfatului, prin ascernerea estraselorŭ cărţilorŭ funduare, libele de posesiune séu alte documente, precum: contracte de cumpĕratŭ, cărţĭ de 'mpărţélă dându-se pe basa acestorŭ documente fiecărui alegĕtorŭ din partea comisiunei unŭ certificatŭ de alegere, pe lângă amintirea numĕrului de voturĭ, ce i se compétŭ.

Acestŭ certificatŭ de alegere îndreptăţesce după aceea pe fie-care, care se află în posesiunea certificatului, ca sĕ participe şi sĕ-şĭ dé voturile în şedinţa posesorilorŭ de pământŭ ce are sĕ se ţină în casa sfatului din piaţă în aceeaşĭ ḑi dela 11—12 óre înainte de prânzŭ eventualmente după prânzŭ dela 3—6 óre.

Corporaţiunĭ şi femei îşĭ potŭ esercita dreptulŭ de votŭ prin plenipotenţiaţĭ; minorenii şi acei de sub curatelă prin epitropii lorŭ.

Braşovŭ, 5 Decemvre 1885.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9 43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.0[illegible]
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	--
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	--
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	--
Bratca	—	—	12.16	3.41	—
Bucia	—	—	12.48	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0	5.50	--
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	--
Cluşiu (	—	10.0[illegible]	5.05	6.43	--
(	12.07	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	-
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	--
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	--
Mediaşŭ	-	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	--	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3[illegible]
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5 3[illegible]	—	-	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 2[illegible]
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4 25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5[illegible]
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.10
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7.53	5.35
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4 38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9 25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.29

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2 54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6 49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10 14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.